

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Ректор, проф. Валерій МАРЧЕНКО

«08» світня 2025 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
за спеціальністю
В 12 «Культурологія та музеєзнавство»

Ухвалено рішенням приймальної комісії
від «07» світня 2025 р.
(Протокол № 3)

КИЇВ– 2025

Програма вступного випробування зі спеціальності В 12 «Культурологія та музеєзнавство» на здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» / Укладачка: О. В. Овчарук. Київ: НАКККіМ, 2025. 17 с.

Програма вступного випробування зі спеціальності В 12 «Культурологія та музеєзнавство» призначена для вступників, які вступають до Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії».

Програма містить пояснювальну записку, орієнтовні екзаменаційні питання, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Конкурсний відбір для вступників на освітньо-наукову програму спеціальності В 12 «Культурологія та музеєзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня освіти для здобуття наукового ступеня «доктор філософії» відбувається на підставі вступних випробувань, які включають презентацію дослідницької пропозиції та вступні екзамени зі спеціальності.

Екзаменаційні питання зі спеціальності В 12 «Культурологія та музеєзнавство» передбачають знання основних етапів розвитку світової та української культури, орієнтацію абітурієнтів в актуальній проблематиці теорії культури, в структурі культурологічного знання, питаннях взаємодії культур, музею як соціокультурного інституту, що охоплює наукові, просвітницькі, організаційно-правові аспекти, а також суспільні функції музеїв, формування музейної мережі, класифікація та типологія музеїв; наукові основи усіх видів музейної діяльності.

Кожен білет містить три питання, які охоплюють різні аспекти теорії культури, історії світової та української культури, теорії та практики музеєзнавства В програмі наведено перелік тем, які охоплюють загальний комплекс компетентностей, набутих під час навчання на другому освітньому (магістерському) рівні. Крім того, програма вступних випробувань містить тематику екзаменаційних питань зі спеціальності, список рекомендованої літератури.

Порядок проведення вступного випробування зі спеціальності:

- вступне випробування проводиться за розкладом, затвердженим головою приймальної комісії;
- вступник отримує один екзаменаційний білет, заміна якого не передбачається;
- повторне складання вступного випробування не передбачається.

Вступне випробування відбувається 2 години.

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Тема 1. Культурологія як наука та навчальна дисципліна.

Становлення культурології як науки і визначення основних напрямів культурологічних досліджень. Культурологія як галузь знань, її філософська та практична сутність. Основні напрями і школи: еволюціонізм, неоеволюціонізм, дифузійнізм, функціоналізм, структуралізм, психологічна антропологія, ігрова концепція культури, семіотичний, методологічний, діалогічний, антропологічний напрями, культурний релятивізм, релігійна культурологія та ін. Українська культурологічна думка: М. Костомаров, Д. Дорошенко, І. Огієнко, М. Попович, Д. Чижевський, Є. Маланюк, О. Кульчицький, І. Мірчук, В. Янів, М. Шлемкевич та ін.

Тема 2. Культура, визначення та сутність поняття.

Етимологія терміну культура. Еволюція поглядів на культуру; полісемантичність поняття «культура». Артефакт як структурний першоелемент культури. Поняття «сутність культури». Мова культури: цінність, норма, знак, символ. Культура як система цінностей. Структура культури: матеріальна і духовна культура (норми, цінності, інститути, знання, переконання, віра, почуття, світогляд). Види культури (культура спілкування, культура освіти, моральна, естетична, релігійна, політична, правова, наукова, економічна та культура міжнародних відносин).

Повсякденна культура. Специфічні риси повсякденної культури: стабільність, суб'єктивна укоріненість. Повсякденне знання. Звичай та обряд як форми регуляції в сфері повсякденної культури. Традиція як засіб трансляції культурного надбання.

Тема 3. Культура як соціальне явище Культура як продукт людської діяльності. Людина як суб'єкт культури

Культура людини в категоріях: тіла, душі та духу; іманентного та трансцендентного; індивідуального і загального; вродженого і набутого; внутрішнього та зовнішнього. Цілісність духовного світу як необхідна передумова творчої реалізації особистості. Культура й характер людини. Співвідношення природи і культури. Людина як частка природи і суб'єкт культуротворчого процесу, закономірності її біологічної та культурної еволюції. Культурно-історичні форми взаємодії природи і людини. Проблема гармонії і конфліктності їх відносин. Специфіка формування уявлень про навколишній світ і одухотворення явищ природи на ранніх стадіях культурної еволюції людства. Культура і суспільство. Різноманітність підходів до

визначення сутності поняття «цивілізація», співвідношення культури і цивілізації. Соціокультурний розвиток людства, якісні характеристики цивілізації на основі стадійності, полілінійності, культурної унікальності.

Тема 4. Функції культури

Культурний поліморфізм та багатоманітність функцій культури. *Адаптивна функція культури.* Культура як засіб пристосування людини до зовнішніх умов свого буття. Культура як перетворення природи. *Інтегративна функція культури.* Форми соціокультурної інтеграції людських спільнот (соціально-територіальна, соціально-побутова, соціально-функціональна, релігійно-конфесійна, комунікативна). *Комунікативна функція культури.* Культура як колективна пам'ять. Системи трансляції надбань культури у традиційних і сучасних суспільствах. *Сигніфікаційна функція культури.* Природні, функціональні, іконічні, конвенційні, вербальні знаки культури та знакові системи запису. *Соціалізуюча функція культури.* Соціалізація як становлення особистості та включення її в соціальну структуру суспільства. *Регулятивно-нормативна функція культури.* Поняття культурної норми. Механізм соціального контролю за поведінкою людей. Ступінь інтенсивності насичення нормами різних культур. *Ціннісно-орієнтаційна функція культури.* Поняття культурної цінності. Інструментальні, похідні, фінальні цінності культури. Діалектика абсолютного і відносного, загального й індивідуального в ціннісних орієнтаціях людини. Інші функції культури: *пізнавальна, світоглядна, виховна.*

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Тема 5. Витоки української культури

Періодизація кам'яного віку на території України. Формування культурно-господарських зон у межах України. В. Хвойко та відкриття Трипільської культури. Духовна культура трипільців.

Кочові племена та їхня роль у формуванні української культури. Античні колонії Північного Причорномор'я. Кіммерійці: проблема етнічної та культурної належності. Скіфи в давній українській культурі. Сармати на території Північного Причорномор'я. Значення грецьких колоній у формуванні культури населення Північного Причорномор'я. Проблема походження східнослов'янських племен. Індоевропейська міфологія в світогляді давніх слов'ян. Формування культури літописних племен: поляни, древляни, уличі, тиверці, білі хорвати, дуліби. Особливості релігійного культу східнослов'янських племен.

Тема 6. Культура Київської Русі

Зародження і розвиток держави Київська Русь. Взаємозв'язки культури Київської Русі з культурами інших народів. Київська Русь і Візантія. Специфіка феодальної системи у суспільстві Київської Русі. Вплив християнства на формування нового типу руської культури. Розвиток мистецтва в Київській Русі. Розвиток писемності. Літописи. Перші оригінальні літературні твори. Стан освіти.

Архітектура Київської Русі. Образотворче мистецтво (фрески, мозаїки, ікони). Книжкова мініатюра. Культура Галицько-Волинського князівства. Соціально-історичні умови розвитку культури Галицько-Волинської Русі. Характерні риси культурного феномену Галицько-Волинського князівства. Галицька архітектурна школа. Сакральна архітектура Львова. Європейські тенденції в розвитку культури Галичини та Волині.

Українська культура литовсько-польської доби. Поділ України і колонізація Литвою українських земель. Особливості формування культури України в складі Великого Князівства Литовського.

Тема 7. Культура України часів Гетьманщини

Формування козацької держави. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. та її вплив на культурне життя України. Києво-Могилянська академія - центр освіти і науки. Просвітницька діяльність П. Могили, Ф. Прокоповича, І. Гізеля, Д. Туптала, О. Кониського, С. Яворського та ін. Українське бароко – феномен національно-культурної творчості XVII - XVIII ст.. Світоглядно-естетичні засади українського бароко. Літературне бароко: від Івана Вишенського, Мелетія Смотрицького до Григорія Сковороди. Домінування духовних тем над світськими. Жанри: віршована література, шкільна драма, проповідницька проза, житійна література. Полемічна література як елемент української ренесансної культури. Іван Мазепа та розквіт української барокової культури. Братства як соціокультурний феномен. Архітектура епохи бароко.

Тема 8. Українська культура другої половини XIX століття

Характерні риси культурно-національного відродження та його періодизація. Перші історико-етнографічно-фольклористичні дослідження. Початок нової української літератури. І. Котляревський. Харківський та Київський університети як осередки української культури і науки. Народницький період національно-культурного відродження: особливості та етапи розвитку. Кирило-Мефодіївське товариство та формування української національної ідеї. Драматургія М. Старицького, І. Карпенка-Карого,

М. Кропивницького. Заснування першого українського професійного театру. Творчість М. Лисенка – основоположника української класичної музики. Образотворче мистецтво й архітектура другої половини XIX ст. Роль і місце української культури у формуванні національної самосвідомості українців та духовному розвитку людства. Витоки українського модернізму.

Тема 9. Сучасне українське національно-культурне та державне відродження

Політика «українізації» в 20-х роках XX століття. Підвищення ролі української інтелігенції. Літературні течії та гуртки в 1920-х рр.. Новаторське сценічне мистецтво. Проблеми, втрати і здобутки української культури в 1940-1950-х рр.. Політичні, ідеологічні та культурні наслідки великого терору. Мовна політика. Проблеми розвитку художньої творчості. Розквіт українського кіномистецтва 50-80-х рр. (С. Параджанов, Ю. Ільєнко, І. Миколайчук). Музичне, образотворче мистецтво. Дисидентський рух. Українське авангардне мистецтво. Елементи духовного та інтелектуального опору в сфері культури. Виникнення умов для мистецького плюралізму.

Формування української культури як цілісності наприкінці XX – початку XXI століття. Відродження національної культури і мови, культур і мов усіх народів, які проживають в Україні. Конгреси українців. Культурне відродження регіонів України. Національно-культурні товариства. Дипломатичне визнання України. Розширення міжнародних, культурних, громадських, наукових, освітніх зв'язків. Роль національної культури в утвердженні і розвитку незалежної держави. Українська культура як синтез духовного життя народу.

ТЕОРІЯ МУЗЕЄЗНАВСТВА

Тема 1. Сутність музею як установи культури

Музейні установи в системі освіти, культури і туризму. Класифікація понять. Музейне законодавство «Про музей і музейну справу» (1995 р.) і його роль у становленні теоретичних підвалин музейної справи. Законодавство України щодо основних аспектів охорони та збереження пам'яток і науково-фондової роботи. Закон України «Про музеї та музейну справу» (1995 р.). Закон України «Про охорону культурної спадщини» (2000 р.). Основні поняття та терміни. Зміст науково-дослідної роботи згідно законодавчих актів. Критерії оцінки музейної інституції як наукового осередку. Музей як дослідницька інфраструктура (колекції, архіви, депозитарії або банки даних наукової інформації), інфраструктура та інші структури унікального характеру (Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Розділ 1, Ст. 1).

Класифікація музеїв як установ сучасної культури.

Тема 2. Музеєзнавство як складова сучасного гуманітарного знання

Основні напрями музейної справи: культурно-освітня, науково-дослідна, комплектування музейних зібрань, експозиційна, фондова, видавнича, реставраційна, пам'яткоохоронна та їх характеристики і завдання. Формування нових знань і навичок у галузі теорії і методики збору, зберігання, обробки і використання музейних предметів. Функції сучасного музею: збирання, вивчення, експонування першоджерел та оригіналів (близькість до науково-дослідних установ); дослідження першоджерел – використання геологічних, палеонтологічних, зоологічних, антропологічних інших природничих колекцій, пам'яток матеріальної культури (знаряддя праці, інструменти, ремісничі вироби, зброю, побутові речі тощо), пам'ятки духовної культури (твори живопису, графіки, скульптури, декоративного мистецтва тощо) та рукописні й друковані документи, книги; використання фондів для представлення та популяризації першоджерел (експонування, спеціальні представлення, екскурсійні лекції, інші форми представлення матеріалу) тощо.

Головні завдання наукової роботи музеїв: регіональне вивчення історії краю, міста чи села; дослідження музейних колекцій та їх наукова обробка; опрацювання окремих тем, пов'язаних з експозицією музею; розробка експозицій (складання тематичних структур та тематико-експозиційних планів); розробка питань методики і техніки музейної справи. Віртуальні музеї та їх різновиди та характеристика, класифікація.

Тема 3. Роль музеїв у сучасному соціокультурному просторі

Нова соціальна роль музеїв в сучасному глобалізованому світі. Їх структура. Державні програми музеологічних досліджень, що ставлять за основу вивчення основних напрямів музейної справи в сучасному середовищі, розвитку музейного закладу та окреслення різних шляхів взаємодії музеїв. Створення широкої музейної мережі та об'єднання різних їх типів. Державна підтримка музеїв. Їх взаємодія та пріоритетні напрями співпраці. Державні програми, пов'язані з розвитком музейних комплексів у країні. Провідні ідеї. Фінансування та забезпечення різновекторних проектів тощо. Співпраця музейних закладів із різними недержавними та державними структурами. Музейні інституції та їх роль у формуванні історичної пам'яті, національної ідентичності. Застосування нових форм та новітніх цифрових технологій для подачі історії, поширення інформації про фонди, створення баз даних для широкого загалу. Реалізація прав рівного доступу громадян до культурної спадщини

Тема 4. Культурно-освітня діяльність музеїв

Культурно-освітня діяльність музею та її першочергові завдання, зокрема: збереження та дослідження першоджерел - використовуючи

природничі колекції, пам'ятки матеріальної культури (знаряддя праці, інструменти, ремісничі вироби, зброя, побутові речі тощо), пам'ятки духовної культури (твори живопису, графіки, скульптури, декоративного мистецтва тощо) та рукописні і друковані документи, книги. Збереження першоджерел, створення джерельної бази для реалізації наукових досліджень. Наукові дослідження та їх репрезентація. Дослідження регіональної проблематики. Основні напрями на конкретному прикладі. Форми культурно-освітньої діяльності (експонування, цикли лекцій, перегляд відео фільмів, тематичні вечори, певні презентації, музейні фестивалі тощо). Проблемні моменти галузі та шляхи їх вирішення.

ІСТОРІЯ МУЗЕЄЗНАВСТВА

Тема 5. Витоки виникнення музеїв

Основні етапи становлення вітчизняних протомузейних зібрань предметів музейного значення. Колекціонування та виникнення музею. Художнє колекціонування та перші музеї Італії, Франції, Німеччини епохи Відродження (XV-XVI ст.). Кунсткамери, кабінети, статуарії, антикварії, галереї. Приватні колекції як основа перших музейних експозицій у Європі. Протомузейні установи XVI-XVII ст. Культурні сади, «аптекарьські городи», приватні звіринці, арсенали, Оружейна Палата (1537 р.).

Середньовічний Схід та країни ісламу: зародження музейних колекцій. Роль музейного зібрання у східній культурі.

Західноєвропейська музейна спадщина: витоки і напрями збереження пам'яток історії та культури.

До музейні форми нагромадження та використання пам'яток історії та етнографії у X-XVIII ст. на Русі та в Україні. Основні етапи становлення вітчизняних протомузейних зібрань предметів музейного значення. Колекціонування та виникнення музею.

Тема 6. Розвиток музейної справи в Україні у XIX столітті

Університетські музеї в Україні у XIX ст. Діяльність В. Каразіна і відкриття музеїв археології, мінералогії, зоології та образотворчого мистецтва при Харківському університеті (1807 р.). Відкриття Київського міського музею старожитностей у 1899 р. Наукова та меценатська діяльність В. Хвойки, Б. Ханенка, М. Терещенка, О. Бобринського, М. Біляшівського, Д. Щербаківського.

Виникнення та діяльність Чернігівського історичного музею (1909 р.). Заснування Херсонського історико-археологічного музею та дослідницька праця В. Гошкевича. Миколаївський музей природознавства (1886 р.), Кам'янецький церковний історико-археологічний музей (1890 р.), Одеський музей степової України (1898 р.), Волинський музей у Житомирі (1900 р.), Катеринославський історико-археологічний музей (1902 р.) та діяльність

Д. Яворницького, Конотопський музей (1900 р.), Глухівський музей старовини (1903 р.), Полтавський природничо-історичний музей губернського Земства (1906 р.), Харківський археологічний музей М. Гоголя при Історично-філологічному інституті (1909 р.), Херсонський археологічний музей Криму (1908 р.), Миколаївський історико археологічний музей (1913 р.), Сімферопольський музей Тавриди (1915 р.) та ін.

Тема 7. Музеї та музейна справа на західноукраїнських землях у ХІХ на початку ХХ ст.

Музейна збірка Народного дому у Львові (70-ті рр. ХХ ст.). Музей Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові (1914 р.). Діяльність М. Грушевського, І. Франка, Ф. Вовка, В. Гнатюка. Митрополит А. Шептицький та заснування Церковного музею у Львові (1908 р.). Народоописні збірки Народного дому у Львові, Музей духовної семінарії в Станіславові, музейні збірки при монастирях на Чернечій горі (поблизу Мукачеве) та Красному Броді (Закарпаття). Українські музейні зібрання кінця ХІХ – початку ХХ ст. в польських музеях. Музей Дідушицьких у Львові. Подільський музей в Тернополі (1906 р.). Покутський музей графа Старжинського у Коломиї. Музеї Перемишля, Луцька, Пінська, Трускавця, Кракова, Острога та ін. міст. Археологічні з'їзди та їх роль у стимулюванні колекціонування та їх вплив на розвиток збиральництва і музейної справи в Україні.

Тема 8. Музейна справа в Україні у першій половині ХХ століття

Доба Української Народної республіки. Директорія у питаннях збереження пам'яток національної спадщини. Пам'яткоохоронна діяльність). Музейна справа в радянській Україні 20-40-х років. Принципи колекціонування, музейні зібрання. Духовний ефект. Події Другої світової війни і стан музейної справи в Україні. Музейна мережа у повоєнний період. Законодавча база. Народні музеї як фактор збереження пам'яток регіонального спрямування. Фінансово-організаційна підтримка музейної мережі. Музейна мережа в УРСР 60-80-х років. Акти вандалізму у ставленні до української культурної спадщини (пожежі у провідних бібліотеках республіки. «Справа Погружальського», недбале ставлення до пам'яток, розпорощення їх по різних відомствах).

Тема 9. Музеї та музейна справа в незалежній Україні

Розвиток вітчизняного музеєзнавства та музейної справи у 90-х рр. ХХ ст. Музейна реформа. Її причини і наслідки. Реорганізація музейної мережі. Музейна мережа сучасної України. Класифікація музейних установ. Історичні музеї – музеї широкого історичного профілю, археологічні, етнографічні, нумізматичні, воєнно історичні, музеї історії освіти, науки, спеціальні історичні

тощо. Художні музеї. Природно історичні, технічні та літературні музеї. Музеї комплексні. Красознавчі музеї та їх специфіка. Науково-дослідні, просвітницькі, академічні, навчальні музейні установи. Сучасна музейна регіональна мережа України. Причини зростання інтересу до історичного минулого як характерна риса розвитку цивілізації. Музейне законодавство України про основні аспекти охорони та збереження пам'яток і науково-фондової роботи. Закон України «Про музеї та музейну справу» (1995 р.). Закон України «Про охорону культурної спадщини» (2000 р.).

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ

1. Культурологія як міждисциплінарна наука.
2. Структура культурологічного знання. Предметне поле теоретичної, історичної, практичної культурології.
3. Взаємодія культур як проблема сучасної культурології.
4. Методи культурологічних досліджень (загальнонаукові, специфічні).
5. Концептуальні підходи до визначення поняття «культура».
6. Провідні функції культури.
7. Сутність поняття «українська культура». Періодизації розвитку української культури, їх особливості.
8. Культурологія як неklasична модель соціально-гуманітарного знання: основні принципи (принцип інтегративності знання; центрованість навколо феномену культури).
9. Архітектоніка культурології (теоретична, історична та практична культурологія).
10. Соціогуманітарна матриця як основа формування нової галузі наукового знання – культурології.
11. Діалог культур як основоположна парадигма початку XXI ст. Діалогізації як нова форма інтернаціоналізації суспільного життя.
12. Українська культурологія в контексті національної гуманітаристики.
13. Елітарна та масова культура: шляхи взаємодії в сучасному соціокультурному середовищі.
14. Періодизація розвитку української культури.
15. Класифікація музеїв як установ сучасної культури
16. Архітектура доби Київської Русі.
17. Осередки соціального й культурного життя Галицько-Волинського князівства.
18. Братства та їх роль у піднесенні національної культури.
19. Ренесансні ідеї в українській культурі XVI–XVII століть.
20. Острозька академія як освітній і культурний центр.
21. Культурно-просвітницька діяльність Петра Могили.

22. Архітектура, живопис, скульптура, театральне та музичне мистецтво України XIV – першої половини XVII століть.
23. Козацтво як явище історії та культури.
24. Українське бароко як нове світовідчуття й мистецтво.
25. Особливості українського бароко в літературі, театрі, музиці.
26. Барокова архітектура України.
27. Києво-Могилянська академія у XVIII столітті. Утворення колегіумів.
28. Діяльність гетьмана І. Мазепи щодо розбудови української культури.
29. Гуманістичний характер творчості Григорія Сковороди.
30. Розвиток освіти та науки в першій половині XIX століття. Відкриття перших університетів.
31. Класицизм, романтизм і реалізм в українській культурі XIX століття.
32. Т. Шевченко як родоначальник революційно-демократичного напрямку в українській культурі.
33. М. Костомаров та П. Куліш у розвитку української фольклорно-етнографічної та джерелознавчої науки.
34. Українська театральна культура другої половини XIX століття.
35. Аматорський театр другої половини XIX століття.
36. Жанрові особливості українського живопису XIX століття.
37. Українська музична школа XIX століття: С. Гулак-Артемівський, М. Лисенко.
38. Л. Українка та І. Франко в українському національно-культурному русі.
39. М. Грушевський у національно-культурному розвитку України.
40. Архітектурні пам'ятки XIX століття.
41. Художні течії та напрями в українському мистецтві XX століття.
42. Авангардні напрями в мистецтві XX століття.
43. Здобутки української культури доби Центральної Ради.
44. Організації українських художників 1917–1921 рр..
45. Українська культура Гетьманської держави (1918 р.).
46. «Українізація» 20-х років XX століття як соціокультурний процес.
47. Український театр 20-30-х років XX століття. Лесь Курбас.
48. Виникнення та розвиток кіномистецтва в Україні. О. Довженко у розвитку української культури.
49. Суспільно-культурна діяльність М. Хвильового.
50. Монополізація комуністичною владою духовного життя 30-х років XX століття.
51. Українська культура періоду хрущовської «відлиги». Рух «шестидесятників».
52. Політика русифікації культурного життя України XX століття.
53. Державна культурна політика незалежної України.

54. Відродження й розвиток української культури в умовах розбудови державності (90-ті рр. XX - початок XXI століття).

55. Культурний доробок українців діаспори.

56. Творчість сучасних українських митців як шлях розвитку української національної культури.

57. Основні напрями музейної справи.

58. Функції сучасних музеїв.

59. Головні завдання наукової роботи сучасних музеїв:

60. Музейні інституції та їх роль у формуванні історичної пам'яті, національної ідентичності.

61. Форми культурно-освітньої діяльності в сучасних музейних інституціях.

62. Основні етапи становлення вітчизняних протомузейних зібрань предметів музейного значення.

63. М. Максимович і створення музеїв старожитностей, нумізматики, образотворчого мистецтва, зоології при Київському університеті (1834-1837 рр.).

64. Музеї і музейна справа в Україні у другій половині XIX – початку XX ст.

65. Наукова та меценатська діяльність В. Хвойки.

66. Музеї та музейна справа на західноукраїнських землях у XIX на початку XX ст.

67. Розвиток музейної справи в радянській Україні 20-40-х років.

68. Розвиток вітчизняного музеєзнавства та музейної справи у 90-х рр. XX ст..

69. Провідні музейні інституції сучасної України: напрями діяльності та їх роль в сучасному культурному просторі.

70. Науково-дослідні, просвітницькі, академічні, навчальні музейні установи.

Приклади екзаменаційних білетів:

Білет 1

1. Культурологія як міждисциплінарна наука.
2. Києво-Могилянська академія у XVIII столітті. Утворення колегіумів
3. Музейні інституції та їх роль у формуванні історичної пам'яті, національної ідентичності

Білет 2

1. Культурологія як неklasична модель соціально-гуманітарного знання: основні принципи (принцип інтегративності знання; центрованість навколо феномену культури).
2. Відродження й розвиток української культури в умовах розбудови державності (90-ті рр. XX - початок XXI століття).
3. Наукова та меценатська діяльність В. Хвойки.

Критерії оцінювання вступного випробування зі спеціальності

Знання вступників, виявлених на вступному випробуванні оцінюється за 200-бальною шкалою. Предметною комісією встановлюється оцінка за такими критеріями:

177-200 – «відмінно», вступник вільно володіє навчальним матеріалом на основі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання самостійних завдань.

135-176 – «добре», вступник володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, ілюстрування теоретичних знань практичними прикладами.

100-134 – «задовільно», вступник володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі.

менше 100 – «незадовільно», вступник володіє навчальним матеріалом поверхнево і фрагментарно або зовсім не володіє ним.

ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Багацький В., Кормич Л. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття. Київ: Кондор, 2007. 304 с.
2. Бокань В. Культурологія : навч. посіб. для ВНЗ. Київ : МАУП, 2000. 136 с.
3. Вайдахер Ф. Загальна музеологія. Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. Львів : Літопис, 2005. 632 с.
4. Виноградова О. В., Драчук В. Г. Основи музеєзнавства. Львів : «Магнолія 2006», 2012. 185 с.
5. Виткалов В. Г. Українська культура: Сторінки історії ХХ ст. Рівне: Вид-ча фірма «Ліста», 1997. 433 с.
6. Гаврющенко О. А., Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія культури: навч. посіб. / наук. ред. В. М. Шейко. Київ : Кондор, 2004. 763 с.
7. Герчанівська П. Е. Культурологія: навч. посіб. / за наук. ред. В. І. Панченко. Київ : Ун-т «Україна», 2006. 323 с.
8. Гончарова О.М. Художні музеї США та Канади. Навч. посібн. Київ, 2018.
9. Гончарук Т. В. Культурологія. Тернопіль: Карт-бланш, 2004. 256 с.
10. Горішевський П., Ковалів М., Мельник В., Оришко С. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Івано-Франківськ : Плай, 2005.
11. Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. Історія світової та української культури : підруч. для вищ. закл. освіти. Київ: Літера, 2000. 464 с.
12. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія : навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко. Київ : Центр навч. літ., 2011. 392 с.

13. Європейська та українська культура в нарисах : навч. посіб. / за ред. І. З. Цехмістро, В. І. Штанько, В. С. Старовойт, В. М. Леонтєвої. Київ: Центр навч. літ-ри, 2003. 319 с.
14. Єфіменко В. В. Культурологія. Київ: Ун-т економіки та права «КРОК», 2003. 267 с.
15. Збірник нормативно-правових актів та методичних матеріалів з питань музейної справи. Вип. 1. Біла Церква, 2006. 272 с.
16. Історія світової культури: підручник для ВНЗ / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Рожко. Київ: Літера, 2005. 464 с.
17. Історія України : навч. посіб./ В. Литвин, В. Мордвінцев, А. Слюсаренко. Київ:Знання-Прес, 2002.
18. Історія України в особах: ХІХ століття/ авт. кол. В. С. Шандра та ін. Київ: Україна, 2015.
19. Історія української та зарубіжної культури / за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. Київ: Знання, 2002. 35 с.
20. Кормич Л. І., Багацький В. В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.) : навч. посіб. Харків: Одісей, 2002. 304 с.
21. Кормич Л. І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ століття. Навчальний посібник. Харків: ООО «Одісей», 2001. 480 с.
22. Король В. Ю. Історія України: навч. посіб. Київ: ВЦ. Академія. 2008. 149 с.
23. Косянчук Л. Г. Історія української та світової культури. Тернопіль: Астон, 2001. 92 с.
24. Кравець М. С. Культурологія. Львів : Новий світ, 2006. 289 с.
25. Культурологія : підруч. для студ. вищ. навч. закладів кол. авторів; за ред. А.Є. Конверського. Харків : Фоліо, 2013. 863 с.
26. Культурологія. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 589 с.
27. Культурологія. Термінологічний словник. Чернівці: Книги ХХІ, 2009. 267 с.
28. Культурологія: теорія та історія культури : навч. посіб. / за ред. І. І. Тюрменко, О. Д. Горбула. Київ : Центр навч. літ., 2004. 368 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-87.html>
29. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. / За ред І. І. Тюрменко, О. Д. Горбула. Київ, Центр навчальної літератури. 2004.
30. Лазарович М.В. Історія України: Навчальний посібник. К. 2008. 683с.
31. Лобас В. Х. Українська і зарубіжна культура. Київ: МАУП, 2000. 221 с.
32. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. Київ: Укр. прес-група, 2012, 71 с.
33. Матвеева Л. Л. Культурологія. Київ : Либідь, 2005. 321 с.

34. Мезенцева Г. Г. Музеєзнавство (на матеріалах музеїв Української РСР). Київ : Вища шк., 1980. 118 с.
35. Музеї України: Довідник. Київ : Задруга, 1999.
36. Пальм Н. Д., Гетало Т. Є. Історія української культури: навчальний посібник. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2013. 296 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream>
37. Пасічник М. С. Історія України та її державності: конспект лекцій. Львів, 2011. 760 с.
38. Присяжнюк О. М. Охорона культурної спадщини. Навчальний посібник. Ч. 1. Одеса : Ун-т Ушинського, 2019. 226 с.
39. Прищепа О. П. Основи музеєзнавства. Рівне, 2006. 104 с.
40. Реставрація музейних пам'яток в сучасних умовах. Проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнародна науково-практична конференція. Київ, 1998. 188 с.
41. Руденко С. Б. Музейна пам'ятка : соціокультурна сутність та місце в системі історико- культурних цінностей. Київ : НАКККІМ, 2012.
42. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство. Київ : Знання, 2008.
43. Стецюк В., Пазинич В., Ткаченко Т. Природна та етнокультурна спадщина України: новітні дослідження. Київ : Вища шк., 2012. 342с.
44. Швагуляк М. Історичні студії: Українці на роздоріжжях та крутих поворотах історії (друга половина ХІХ-перша половина ХХ ст.) Львів: Тріада плюс, 2013.
45. Шевченко В. В., Ломачинська І. М. Музеєзнавство. Київ : Університет «Україна», 2007. 288 с.
46. Шейко В. М, Білоцерківський В. Я. Історія української культури: навчальний посібник. Київ: Знання, 2009. 416 с.
47. Шейко В. М. Історія української культури: монографія. Харків: ХДАК, 2201. 400 с.
48. Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Де Діас Германова Е. В. Культурологія : навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 494 с.
49. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури: підручник. Харків: ХДАК, 2006. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/shejko-v.m.-tyshevaska-l.g.-2006-istoriya-ukrayinskoji-kultury.pdf>
50. Якубовський В. І. Музеєзнавство. Підручник. Кам'янець Подільський, 2010.

Допоміжна

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство. Київ : Альтерпрес, 2007. 464 с.

2. Бабенко О. Короткий словник музейних термінів. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2001.
3. Бондаренко Г. Історичне краєзнавство Волині. Луцьк : РВВ «Вежа», 2003. Кн. 2. 215 с.
4. Бондаренко Г. Історичне краєзнавство Волині. Луцьк : РВВ «Вежа», 2003. Кн. 1. 247 с.
5. Вячеславова О. А. Українська культура у вимірах постмодерну : навч. посіб. Луганськ: Ноулідж, 2011. 308 с.
6. Герчанівська П. Е. Культура в парадигмах ХХ - ХХІ століть: монографія. Київ: НАКККіМ, 2017. 378 с.
7. Голікова О. М. Культурологія: словник-довідник. Харків: ХНАУ, 2011. 127 с.
8. Грищенко В. Людина і культура : навч. посіб. Київ: Либідь, 2000. 368 с.
9. Ніколова Н. І., Чмихов М. О. Культурологія: культурогенез : навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2012. 440 с.
10. Овчарук О. В. Ідеал людини в культурологічних парадигмах ХХ - початку ХХІ століть: монографія. Київ: НАКККіМ, 2016. 268 с.
11. Попович М. В. Культура: ілюстрована енциклопедія України. Київ: Балгія-Друк, 2009. 182 с.
12. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація. (Кінець ХІХ—початок ХХІ ст.) : в 2-х т. Харків: Основа, 2001. Т. 1. 518 с.
13. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація. (Кінець ХІХ—початок ХХІ ст.): в 2-х т. Харків: Основа, 2001. Т. 2. 398 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Електронна бібліотека – підручники. URL: <http://www.info-library.com.ua/>
4. Національна історична бібліотека України. URL: www.nibu.kiev.ua/